

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quovis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Sect. II. De civili, ac politico mundi statu, quo natus Christus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

De Christo Nascente. Pars I. Cap. II.

275

VI. Sodomitae omnes incendio repente exortus per-

icrunt.

VII. Mirandus splendor nocte media exortus, & in limbum usque dehincē terrā immisus.

^a VIII. Simulacra in Egypto corruerunt. Hanc simulacrorum demolitionem fertur Hieremias vates Egypti prædictissime, illo tempore futuram, quo Virgo Mater cum infante suo, quem peperisset, Egyptum effet ingressura.

^b IX. Multa statua in Capitolio fractæ liquefactæ, & quæ, Imago lupæ cum Reimo & Romulo consecrata, cecidit. Litteræ in columnis, in quibus leges scribantur, confusaæ atque obliteratae.

^c X. Aurei coloris globus Romanis visus è cælo in terram descendere, ibique major efficitus, denudauit, regi in cælum ascendere, & obtegere solem.

^d XI. Liquido serenoque cælo repente circulus nubes natus ad speciem caelestis arcus orbem solis ambiit, quasi rem partem unum eum ac potissimum monstraret. Cæsarem Augustum, cuius tempore venturus esset, qui ipsum solenitatem, regi in cælum mundumque totum & fecisset & regeret.

XII. Oracula dæmonum conticuerunt. Augustus Imperator Apollinis studiosissimus, ut responsum ab illo eliceret, Hecatombem ei sacrificavit. Silente Deo, alterum adjectit sacrificium. Haec demum voces ab oraculo suum editæ:

Me puer Hebreus divos Deus ipse gubernans,
Cedere sede juber, tristemque ridere sub oreum.
Aris ergo debinc tacitus abcedito nostris.

^e Reversus Romanus Imperator, in Capitolio, ut ajunt, aram erexit hac inscriptione noscendam: *Ara primogeniti Dei.* * Creditur hic ipse locus esse in Capitolo, è regione rupis Tarpeja, ubi Constantinus & ceterum Magnus in memoriam divinae Matris Virginis Mariæ, ritore: jam nobillimum templum struxerit, & dictâ ex causa Aram celi nuncupari.

Ex his nonnulla satis certa, ut primum & quartum, sed ea annis aliquot ante Christi Nati contiguntur. Reliqua vero incerta planè, licet habeant auctoritatem, mihi res. D. Thomam Aquinatem, D. Antoninum, D. Bonaventuram, D. Dorotheum, Alphonsum Tostatum, Innocentium Pontificem, Petrum de Natalibus, et si non omnes ex his asserant illa omnia.

Certa sunt autem haec: Primum, Pax universalis. Alterum, stella nova. Tertium via dubium, Fons è lacra speluncæ Christi Nati prorumpens, de qua Beda his verbis, Petra, inquit, *suxta murum cava, primum Dominici corporis lavacrum de muro missum suscipiens, hæc tenus servat.* Hoc Beda cognovit à sancto quodam Episcopo, qui hoc miraculi ipse vidit.

Nonne autem omne miraculum excedunt ista. 1. Quod canit Psaltes: Non accedit ad te malum, & flagellum non appropinquabit taleraculo tuo. Et tamen ecce ad praefepse Domini Iesus cumulum malorum, & flagella plaga minititia. 2. Verè hodie oceanus immensus in frolicultu angustissimum insulæ, quod infans, qui cum Augustino ad mare collocutus dicitur, posse fieri negavit. At ille, qui celos firmavit viro, congregavit etiam sic: *in utre aquas mari.* 3. Ignis ille, de quo Deuteronomium loquitur, Dominus Deus tuus ignis consumens est, hic, inequam, ignis, iam palecis, feno, stipulis incubat sine illorum noxa. 4. Monoceros alias indomitum animal, in sinum florigeræ Virginis fæse submissus, & suum sibi cornu paullus effrangit. Deus in præfca lege cornu feriebat horribili & perquæm acuto: testatur Noëticum diluvium, quo hauitus orbis; Sodomatum incendium, quo exulta Pentapolis; Egyptus, primo genitorum funeralibus reserta; Pharaonis ingens exercitus mari sepultus; funesta Sennacherib castra, ducentis pene millibus nocte unicâ interfectis: Hem! quam terribilis fuit hic Monoceros, quam im-

A mensas strages feriente cornu edidit; jam hic ipse Monoceros in fini Virginis dormit, dilectus quemadmodum *psal. 23.* filius unicornium. 5. Prodigium ingens est, quod Isaías v. 6. enuntiat: *Habitabit lupus cum agno, & pardus cum haedo;* *ijas. 6. 11.* *vitalius & leo & ovis simus morabuntur, & puer parvulum invenit eos.* Iudea fatuita, hæc ita re ipsa fore afferit, & ferunt aevi avo Messia lupum, leonem, pardum, ceteraque feras *Melsæ* ludæ ad manuetos mores transferendas affirmat. Vnde pum, leon, adjunt Hebrei fatui, nequum venisse Christum, nam nea cetera adhuc leo lacerat, lupus vorat, serpens mordet, pardus rasps, feras fulminat. ^f Nos istud cum præcis patribus metaphorarum dicimus in hunc modum interpretandam. In Ecclæsiæ Christi quiete simul cœsabuntur mites & ferocias, pauperes & divites, humiles & potentes, biliosi & ^g Fulmine patientes, flagitosi & innocentes. Nam genitrix barbaræ pars, Clavis feritate polita mansuetus, & cum oculis agnifiques, ^h Diana.

B concordiam conspirabunt. Videte Saulum minarum & cædis spirantem, ex lupo in ovem mutatum. Fabulantur præsci Hercules in cunis geminos elitis colubros. Sompniū. Hoc verè parvulus hoster Emmanuel ⁱ Ambros. I. fecit, qui etiamnum in fæci cunabulis, ex agno pastores, ab Oriente Magos, ex æte stellæ, è cælo Angeli, ^j de Virg. eleganter hæc metaphoram cœsaverunt.

^k apud Didymo, qui in Theodoram virginem Christianam stupro induceret, mutatis vestibus se reum pergit iugulavit. Cum ducerent ad supplicium, accurrunt Virgo, & item mox de palmâ marigrii Duo pugnarunt, & lidori bus caussam cernentibus, arabo vicarent.

§. II. De civili ac politico mundo statu, quo natus Christus.

P Ax summa fuit in orbe universo, cùm pacificus iste Salomon Rex Salem, princeps pacis in orbe venit. ^l D. quo Zacharias vaticinatus, Et loquetur, in-Zach. c. 9. quic, pacem gentibus. De hoc ipso Beda, Pacifissimo, in-v. 10. quic, tempore nasci voluit pacis amator. Quod D. Basilius per annum reginam explicans, Aquilæ inquit, advolante, ^m In Ascensioni silentiū indicitor avicula. Veniente è cælo, & in terris nascente ⁿ pane Domini Christo, verè aquilæ, filuere Duces & Reges, filuere armæ. Quod si halcyone pullos excludente silent venti, tranquillum est æquor; quid mirum, si pariente Virgine tranquillus est orbis? atque uero serena tranquillaque nocte se se diffundit, ita Christus tempore tranquillo è Virgine nasci voluit. Nimurum factus est gine velut in pace locu ejus. ^o Quod & Isaías gratulatur: Conquerit aurora sit vit & filuit omnis terra, gavisa est & exultavit. ^p Et erit natus, copius justitiae & pacis, & cultus justitiae silentium, & securitas uipioso docet que in sepietum. Et sedebit populus meus in pulchritudine Blasius Vie pacis, & in tabernacula fiducie, & in re que opulentia. ^q Gas in Apoc. 11. de comment. 3.

Pax ista tam opulenta monarchiam Imperatoris ^r fæt. 9. & Augusti jam annum quadragecum secundum im-10. perantis decoravit. Cum igitur Augustus tranquilli- ^s a psal. 75. date maximâ, soplita undique bellis, & Ias. in templo v. 3. tertium clauso, possideret orbem, iussit illum descripsi. ^t Isa. c. 14. & in cœnum suum redigi. Quod testatur Lucas: ^u Isa. c. 32. Exiit editum à Cæsare Augusto, ut describeretur universus. ^v v. 17. & 18. b. Fiebat haec descriptio partim ditando æterio, partim ^w luc. c. 2. tim ut sciret quæ late pateret Romanum imperium. ^x Suas quisque possessiones & facultates indica. ^y Cur Deus bat, seque unà expreso nomine ^z Ioh, subiectum Romanum imperio profitebatur, solvebatque, quod cre- ^{aa} manus redibile, didachima. ^{bb} Hæc prima fuit generalis & totius sum domi- nos, ceterum orbis Romani descriptio, vel certè prima, quæ descri- que togati & censi Iudei. Ad eam conficiendam virgini opti- ^{cc} Aug. mates ab Augusto electi. Quæ quidem descriptio de Civitat, & censu, numerati sunt viginti septem miliones, & Dei, cap. 15. septuaginta millia virorum bello habili, & pueris, & 18. His- ^{dd} ron de la feminis exceptis.

Hic adoranda est lumina providentia Dei, qui re- ^{ee} Nuoz. tom. rum parte 2. f. ^{ff}

24. mihi pag. 417. f. 4. Nostrates bacios, s. & sebarios, & sunt myriades 27.997.

rum & cauſſatum ſeriem artificio tam admirando A
Connexit, Deus ita conſtituit, ut hic hominum cen-
ſus eo tempore inſetur, quo & ipſe Dei Filius Augu-
ſto fieret ſtipendiarius. Nam hac occaſione imperati-
mo. fuit
ſtipendia-
tius.

Mich. e. 5. non extra patriam ſuam naſceretur. Niſi quid voluit
v. 2. Ediū Deus, ut Imperatores edicitione vaticinio Michæl
hoc oratione ſubſerviret. Et tu Bethlehem Ephrata, parvulus es in milibus
à Michæl
anno mundi
circiter

3229. anni ante Chri-
ſtum natum
720. sub E-
anno regni
decimo. Sub
quod iepus
floruit Sa-
brya, cuius
verbus de
Chriſto Na-
ſcente, Re-
ſurgente,
Indicante
rectiat Au-
gust. l. 18.
de Civit.
Dei. c. 23.
† Iude. c.
12. v. 8.
Greg. ho. 8.
in Evang.
Cur Do-
mino pa-
ſificatio
mundus
describi-
tur.
Sueton. in
Augusto c.
53.

Bethlehem exigua & vilis civitas, ſed cives habuit
illuſtrissimos. Hinc prodit Abrahā Iudei &
Principis, cui trinigma erant filii, totidemque filiae.
Hinc Elimelech coniux Noeimi, cuius filio Ruth nu-
zechiā regis, pſit, quo mortuo maritum Booz accepit, ē quo geni-
tus est Obed parens Iesse, cuius filius fuit Rex David,
ā quo tota familia regum Iſraēl & Iuda defecdit ad
ultimo uſque Sedeiam regem. Fuit ergo Bethlehem
hunc torius regis & Davidice ſpiris patria & ſeminarium. Decipit certe, ut urbs illa, quæ cœli regem
effet editura, tot prius ſe probaret heroibus, & civi-
omniuſa maximo per tot Principes & Reges præluderet: unde digna ciferi posset, quæ virtutis opus extre-
mum ederet, & aliquem super heroes omnesque
homines ipsum Dei Filium cœm ſuum exhiberet or-
biadordanum.

§. III. De eodem mystica expositio.

Quartus Gregorius Magnus: Quid est quod naſcitur
Domino mundus deſcribitur, viſt hoc quod aperte mon-
ſtratur, quia ille apparet in carne, qui deoſis ſuas adſcribitur
in atemitate. Hinc & Beda nomen Augusti Christo
tribuens, Christus, inquit, Augustus hoc eſt, augere deſide-
rans & ſufficiens: augere culum & vacuas Angelorum ſedes.
Theophylactus hac in re ita ſenſit: Colendus erat unus
Deus, unde unus rex orbi dicitur imperare. Adverti. Thom-
as Aquinas, Augustum Imperatorem poſt diem hu-
natalem Christi Domini vicem, ut proregem cum Imperio
quatuordecim annis geſſile, nec fine diuino in-
ſtinctu mandasse, ne quis e populo Romano domi-
num ſe dicere.

2. Reg. cap.
24.

Quād graviter offendit Deum rex David, quando
numerari iuſſi omniem Iſraēl & Iudeę populum: Et
tamen non deſignatur jam Dei Filius eſt unus ē
numero illorum, quos numerari jubet Augustus, qui va-
nè purabat ſuā manu portari orbe, cumque ad ſuūm
libutum moveri poſſe ac verti. Quod eruditus Ambro-
ſius obſervans, Non Augusti ait, ſed Domini eſt terra, & plen-
itudo eſus. Iſte opulentissimus pauper in präſepi eſt,
qui verè dicit: Omnia, qui ſub celo ſunt, mea ſunt. Ni-
hilominus ſtatim, ut natus eſt, census eſt; cuius qui-
dem & omni censuſ profiſſione ut vult Orofius, di-
cendum utique civis Romanus eſt: Sedebat quidem
in celo imperii culmine Augustus, jacebat in vili ſtabulo Christus; ac celſor in ſtabulo Christus, quād in
culmine imperii Augustus. Christus tamen, ut Origenes loquitur, cum omnibus ab Augusto deſcribitur, ut
omnes ſanctificet.

Ita beatus Lucas, Et ibant omnes, inquit, ut proſi-
rentur ſinguli in ſuam civitatem. Neque tantum viri, fed
& femina debent profiſeti, uti ex hac ipsa patet hi-
ſtoria: Civi as noſta, ait Beda, beata illa patria eſt, ad
quām crescentibus quotidie virtutibus ire debemus. Parum
ſerius viator eſt, qui, quō debet tendere, quād tar-
diſimē cupit pervenire.

§. IV. De ſtatu mundi ſecundum arcānam Dei gy- bernationem.

Non minus aernalis princeps diabolus quam Diabolus
Cæſar Augustus (ita permittente Deo) imo ma-
gis ille quam iſte omnem ferè orbem ſecuritate maxi-
mā & pace regebat. Univerſi pene mortales (exce-
ptis paucis) ſub illius imperio & potestate indignam ſum-
ſeruit, ſervit, ſervabant. Omnim prope hominum no-
mina non in caelo, ſed in orco fuerant ſcripta. Omnes
protegebant (certe factis) ſe dialolo apoftata ange-
lo, ē caelo exuli, aternū ab aſtris proſcripto, man-
cipatos eſſe: omnes illi didrachma, imo animas pen-
debat. Notus ſolum in Iudea Deus.

Orbe ferē toto, uno illo Palæſtinæ angulo excepto,
dominabatur idolatria, & cum eā omnis innumerabilium
vitiorum colluvies. Vbiq[ue] terrarum exulabat
virtus. Paupertatis & caſtritatis vel ipſum nomen hor-
ror erat & odio. Nullus huic genuina virtuti inter
homines honor aut locus, imo ſupplicium legibus ei-
am erat decreatum. Veriſimile de hoc mundi ſtatu
prædictis David: Omnes declinaverunt, ſimil inuitiles faci-
ſunt: non eſt qui faciat bonum, non eſt uſque ad uuum. Sic
ubi exulabat virtus, regnabat vitium, imperabat mors,
dominabatur ſatan. Propterā, inquit Iaſas, dilatavit Iaſas
infernus animam ſuam, & aperuit os ſuam abſque illo ter- v. 14.
gino. In immenſum ſe dilatārunt inferiorum fauces, ut
innumerous ſorberent; uti homo famelicus & gulosus
lauitori mensa affidens gulam parat, & oris rictum ſalens
diuicit, quo ſilvarum, aëris, & aquarum ſpolia mer-
gat. Ita infinita ſeges animarum in illos Acheronis ri-
eſus præcepit rapiebatur.

Eā tempeſte terram immensa hominum multi-
tudo habitabat; ſumma inter eos natura, morum, lin-
guæ, laborum ac ſtudiorum diſſimilitudo. Hi nuptias, Preu. c.
illi exequias & funera celebrabant; hi flebant, iſtri. v. 16. in-
debat; illi naſcebantur, moriebantur alii; nemo ibat
ad aſtra, ad celum nulla via, nullus erat aditus. In e-
rebrum autem adibant omnes. Hoč miferitudo
rerum hominumque ſtatu, ecce venit cœli Dominus
mundi Salvator, Christus I E S U S.

§. V. De ſtatu ſanctorum Patrum in limbo.

STatus manum ſeu animarum in Abrahā ſiu &
ſlimbo exiſtentium, hic erat. Fuerunt illae anime in
Dei gratiā conſirmatæ, retinuerunt fidem, ſpem, cha-
ritatem; actions etiam virtutum harum edere po-
tuerunt, ſed ſine promerito. Precari etiam valuerunt limbo
tam pro ſe quād pro aliis generatim ſaltē & univer-
ſe, pro humane genere, pro Synagogā vel Ecclesiā, gratia
pro amicis, pro filiis, pro cognatis & aliis. At verò pro
hi aut illis ſingillatim orare non poterant, cum non ſi-
ſerent, omnia qua hīc inter vivos gererentur. Non
enīm aliam rerum noſtrarum habuerunt notitiam, niſi his ente
quam ſecum hīc eō derulissent, aut quam à manibus
illuc demigrantis accepiffent, aut ex Angelorum
colloquio, vel arcano Dei magiſterio didiciffent.
Supplicium quidem ignis, aut aliud corporis nullum
ſenferunt, eam tamen, quam dāmi pœnam vocant, ul-
igouſe que ad Servatoris adventum perſoluerunt: nam Dei ſenſerunt
asperu & bonis omnibus, qua illi ſunt coniunctiſſima, & tem-
pore caruerunt. Non poterant ergo non affici mōrere
ac tristitia ob dilationem ſummi Boni.

Atque hīc Patrum illorum ingens erat deſide-
rium, quo multi eorum à quinque milibus annorum
& amplius aſſectoris ſui & vindicis adventum expe-
ſtabant, illūdque Pſaltæ Regis clamant jugiter: Vi-
quequā, Domine, obliuſiceris nos in finem? Vſquequā
avertiſſimū ſummo ſupereſſum.

runſcopiſſus Ludovicus Richeborus in ſuo Peregrino Luritanico, 107.
bi pag. 324, ubi loquuntur ſiſit Azazum, Abelem, Abrahamum, Iacobum, Moſin, Dauidum, Iaſam, Michælam, quernam diſcribit geminius